

Odpovíme na běžné otázky vlastníků psů (koček). Pak vysvětlíme, co dělat, když najdete zvíře nebo máte podezření, že někdo týrá zvířata. Dozvíte se, které úřady dohlížejí na ochranu zvířat a co mohou dělat. Popíšeme také, s čím Vám pomůže ombudsman.

Všechny letáky ombudsmana najdete na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*.

Musím nechat svého psa očipovat?

Ano, tato povinnost platí od 1. ledna 2020, pokud pes nemá čitelné označení tetováním provedeným před 3. červencem 2011. Za nesplnění můžete dostat **pokutu** až 50 000 Kč.

Pes musí dostat čip, **než mu budou 3 měsíce**, ale nejpozději než získá nového majitele. Identifikační číslo čipu se zapíše do dokladu o očkování.

Musím psa (kočku) zaregistrovat?

Prozatím nemusíte, pokud obec nezavedla povinnou evidenci psů chovaných na jejím území obecně závaznou vyhláškou.

Státní evidence psů ani koček zatím neexistuje. Zvíře ale můžete registrovat v některém ze soukromých registrů (např. [Národní registr majitelů zvířat](#) a [Centrální evidence zvířat a věci ČR](#)). Usnadní to nalezení zvířete v případě útěku nebo krádeže.

Celostátní evidence psů vznikne 1. ledna 2022. Psy bude evidovat Státní veterinární správa.

Pokud chováte **ohrožený druh zvířete** (podle mezinárodní úmluvy CITES), musíte zvíře **registrovat na krajském úřadu** (v Praze na Magistrátu hlavního města Prahy). [Podrobnosti](#) najdete na stránkách Ministerstva životního prostředí www.mzp.cz v sekci *Témata* → *Příroda a krajina* → *CITES – obchod s ohroženými druhy*.

Může myslivec zastřelit psa?

Na procházce přírodou nebo lesem se ujistěte, že máte nad svým psem kontrolu. Volně pobíhajícího psa může za určitých okolností usmrtit **myslivecká stráž nebo myslivecký hospodář**, tedy ne každý myslivec, kterého potkáte. Nikdy **nesmějí zabít** psa ovčáckého nebo loveckého plemene, psa slepeckého, zdravotnického, záchranářského a služebního.

Mohou však usmrtit psa, pokud jsou současně splněny všechny následující podmínky – pes

- je v honitbě (pozemky, na nichž se smí vykonávat právo myslivosti),
- je toulavý nebo je mimo vliv svého pána,
- je dál než 200 m od nejbližší nemovitosti k bydlení a
- pronásleduje zvěř.

Také mohou **zabít kočku**, pokud je v honitbě dál než 200 m od nejbližší nemovitosti k bydlení.

O usmrcení zvířete musí myslivecká stráž ihned **informovat vlastníka** zvířete, pokud je známý, sdělit mu místo usmrcení, případně ho tam doprovodit. Pokud Vám myslivecká stráž zabila zvíře, přestože podmínky nebyly splněny, můžete od státu žádat **náhradu způsobené škody**.

Cizí pes napadl a pokousal mého psa. Co mohu dělat?

Máte právo na náhradu škody včetně účelně vynaložených nákladů spojených s péčí o zdraví zraněného zvířete. Můžete žádat i přiměřenou zálohu. I když za léčení utratíte mnohem více, než je cena psa, nejsou tyto náklady neúčelné, pokud by to udělal rozumný chovatel [§ 2970 občanského zákoníku].

Pokud se nedohodnete na **odškodnění**, budete se muset obrátit na soud. Náhradu škody byste mohli získat také v přestupkovém, případně trestním řízení. O náhradě škody se můžete poradit s advokátem (více v letáku [Právní pomoc](#)).

Případy napadení, zranění nebo usmrcení zvířete zvířetem projedná obecní úřad obce s rozšířenou působností. Prošetří, zda chovatel porušil zákon na ochranu zvířat proti týrání. Za spáchaný **přestupek** mu uloží pokutu. K napadení zvířete jiným chovaným zvířetem nebo člověkem vydalo Ministerstvo životního prostředí [výklad](#) dostupný na www.eagri.cz v sekci *Rozcestník eAGRI* → *Ochrana zvířat* → *Systém ochrany zvířat...* → *Ministerstvo zemědělství...* → *Informace z oddělení*.

Kdyby snad někdo svého psa **úmyslně pošval** proti jinému zvířeti, které by pak zemřelo, může jít i o trestný čin. Tehdy se obraťte na policii. Vedle majetkové škody byste mohli žádat též tzv. **cenu zvláštní obliby** (nemajetkovou újmu) [§ 2969 občanského zákoníku].

Našli jste zvíře?

Zraněné volně žijící zvíře můžete nahlásit krajské veterinární správě, policii, obecnímu nebo krajskému úřadu, případně [Českému svazu ochránců přírody](#) či [záchranné stanici pro volně žijící živočichy](#). Také můžete zavolat na centrální dispečink záchranných stanic (tel. č. 774 155 155).

Místo nálezu **ztraceného zvíře** oznamte obecnímu úřadu nebo policii. Zvíře také můžete přímo předat úřadům nebo útulku. Pokud se nepodaří zjistit majitele (např. podle čipu), postará se o zvíře obec.

Opuštěné (vyhnané) zvíře předejte nebo oznamte obci.

Může soused chovat lva?

Ano, pokud má **povolení krajské veterinární správy**. Bez něj nelze chovat [zvířata vyžadující zvláštní péči](#), jako jsou šelmy (lvi, tygři, medvědi), opice, krokodýli a jedovaté druhy plazů.

Za chov zvířete bez povolení může dostat **pokutu** až 50 000 Kč. Zvíře mu ale úřady nemohou odebrat, pokud je netýrá. Ani týrané zvíře ale stát často neodebere, protože exotická zvířata nemá kam dát. Musí spolupracovat na spolupráci ZOO, záchranných stanic a soukromých chovatelů.

Pokud je navíc zvíře v nevhodné stavbě (havarijní stav, kolaudace k jiným účelům), musí se věci zabývat také **stavební úřad**, a to v součinnosti s krajskou veterinární správou.

Kdo prošetří takzvanou množírnu?

Chov většího počtu zvířat v nevhodných podmínkách může řešit **policie** nebo **krajská veterinární správa**. Podezření na spáchání trestného činu (zvířata jsou ohrožena na životě nebo jsou jim působeny značné útrapy) prošetří policie. Ostatní případy nevhodných podmínek v množírnách bude řešit krajská veterinární správa.

Máte podezření, že někdo týrá zvíře (zvířata)?

Oznamte to [krajské veterinární správě](#), obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, policii nebo obecní policii. Týrání zvířete v ZOO můžete oznámit také [České inspekci životního prostředí](#).

Při obavě, že někdo právě týrá zvíře, může na místě zasáhnout strážník obecní (městské) policie. Vyšetřovat trestnou činnost pak bude „státní“ policie. Méně závažné případy (přestupky) projednají obecní úřady obcí s rozšířenou působností, případně Česká inspekce životního prostředí, pokud jde o ZOO.

Co mohou udělat správní úřady?

Krajská veterinární správa může provést **předem neohlášenou kontrolu** chovu zvířat. K prověření závažných případů, kdy jde o čas, může přizvat úředníka obecního úřadu obce s rozšířenou působností, aby případně na místě vydal potřebné rozhodnutí.

Přestupky podle zákona na ochranu zvířat proti týrání (případy, které nejsou trestným činem) projednávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností (v Praze, Brně a Ostravě úřady městských částí). Někdy si musejí vyžádat odborné vyjádření krajské veterinární správy. Za přestupek mohou **uložit pokutu**.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností může na návrh krajské veterinární správy uložit **zvláštní opatření**, například:

- týrané zvíře umístit do náhradní péče (při opakovaném týrání nebo závažném stavu zvířete),
- pozastavit chovateli činnost, dokud neodstraní závady nebo
- nařídit chovateli, aby umožnil jiné osobě výkon péče o zvíře na stávajícím místě chovu.

Také může nařídit **předběžnou náhradní péči** jako okamžitou pomoc týranému zvířeti.

V závažných případech může společně s pokutou uložit **zákaz chovu zvířat** nebo **propadnutí týraného zvířete** (vlastníkem se stane stát).

Co když úřady nic nedělají?

Můžete nadřízený úřad požádat o **uplatnění opatření proti nečinnosti**. Kdo je nadřízeným úřadem?

- **obecní úřad** obce s rozšířenou působností nebo obecní úřad → krajský úřad
- **krajská veterinární správa** → ústřední veterinární správa
- **Česká inspekce životního prostředí** → Ministerstvo životního prostředí

Více v letácích [Správní řád](#) a [Přestupky](#).

Co když nesouhlasím s postupem policie nebo obecní policie?

Pokud policie vyšetřuje trestný čin – jedná jako **orgán činný v trestním řízení**, obraťte se na **státní zastupitelství**. Pokud ne, můžete podat **stížnost řediteli krajského ředitelství policie**.

Pokud nesouhlasíte s postupem (strážníka) **obecní policie**, podejte **stížnost starostovi obce**.

Podrobnosti najdete v letáku [Policie](#).

Co dělají jednotlivé orgány ochrany zvířat?

Krajské veterinární správy (součást Státní veterinární správy) kontrolují způsob a podmínky chovu zvířat. Spolupracují s obecními úřady obcí s rozšířenou působností a policií, podávají podněty k projednání přestupků či návrhy na zvláštní opatření (např. odebrání zvířete do náhradní péče), udělují pokuty a vydávají závazné pokyny k odstranění zjištěných nedostatků. Úřední veterinární lékaři krajských veterinárních správ vykonávají dozor přímo v terénu, a to i neohlášeně. Mohou vstupovat do míst chovu zvířat a požadovat předvedení zvířete. Vstoupit do obydlí mohou jen s policií na základě soudně nařízené domovní prohlídky.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností projednávají porušení některých povinností stanovených zákonem na ochranu zvířat proti týrání, ukládají sankce za týrání zvířat a na návrh krajských veterinárních správ nařizují zvláštní (nápravná) opatření.

Česká inspekce životního prostředí kontroluje provozovatele zoologických zahrad.

Co v oblasti ochrany zvířat dělají obce?

Obce mohou zřizovat, provozovat a rušit útulky pro zvířata. Také mohou obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství, stanovit povinnou evidenci psů a vymezit prostory pro volné pobíhání psů. Za porušení vyhlášky mohou uložit pokutu.

S čím mi pomůže ombudsman?

Ombudsman může prověřit **postup, rozhodování i nečinnost** výše uvedených **orgánů ochrany zvířat** (i obecních úřadů při ukládání pokut) a jim nadřízených krajských úřadů a ministerstev.

Jak podat podnět ombudsmanovi a jak ombudsman postupuje, zjistíte z letáku [Ombudsman](#).

S čím mi nepomůže ombudsman?

Ombudsman se nemůže zabývat **soukromými spory**, jako je například obtěžování sousedů zápachem, zvýšeným výskytem hmyzu a dalšími důsledky chovu zvířat. Jak postupovat, najdete v letáku [Sousedské spory](#).

Nesmí také přímo zasahovat **do samostatné působnosti obcí**. Výhrady k obecně závazné vyhlášce obce proto nejprve sdělte Ministerstvu vnitra. Podrobnosti v letáku [Obce](#).

Také se nemůže zabývat **postupem policie při prošetřování trestných činů**. Obrátte se na **státní zastupitelství** (www.justice.cz). Více v letáku [Policie](#).

Kde najdu, co už ombudsman zjistil a řekl?

Na www.ochrance.cz v sekci *ESO* ([Evidence stanovisek ochráníce](#)).

Můžete hledat i **podle oblasti práva** (zadejte 206.5 a věc: *chov zvířat* či *ochrana zvířat proti týrání*) nebo „**fulltextem**“ – napište slova, která Vás zajímají.